

Politik Sistem

İsviçre'de politik güç üç kademeye ayrılmıştır: Federal Devlet, kantonlar (ülke birimleri) ve belediyeler. İsviçre vatandaşları oy kullanarak politik talepleri için karar verebilmektedir.

İsviçre Federal Devleti

İsviçre Federal Devleti 1848 yılında kurulmuştur. Başkenti Bern'dir. İsviçre, ne etnik köken ne dil ne de din açısından bir birlik oluşturur. Burada farklı kültürler gönüllü olarak bir araya gelmiş olduğundan "halkın idaresiyle oluşan ulus" tan (Willensnation) söz etmek mümkündür. İsviçre uluslararası siyasette tarafsız bir ülkedir.

Federalizm

Kantonlar ve belediyeler geniş bir bağımsız alana sahip olduğundan İsviçre'de yönetim biçimi federalizmdir. 26 kanton ve iki binin üzerinde belediye devlet yapılarıyla tam olarak teşkilatlanmıştır. Aargau Kantonu'nun kendi anayasası ve hükümeti, bir parlamentosu ve mahkemeleri vardır. Pek çok kamu hizmeti için kanton ve belediyeler sorumludur. Bundan dolayı örneğin okul sistemi kantondan kantona göre farklı düzenlenmiştir. Federal yasalar tüm İsviçre için geçerli olsa da kantonların sadece kanton sınırları içinde geçerli olan kendi yasaları vardır. Belediyeler de kendi kanunlarını çıkartabilir. Kanton, belediyeler ve federal hükümet görevini yerine getirebilmek için vatandaşlardan vergi tahsil eder.

Güçler Ayrılığı

İktidarın tek elde toplanmasını engellemek için devlet erki İsviçre'de ve kantonlarda birbirinden bağımsız üç kola bölünmüştür: Yasama (yasama gücü), yürütme (yasayı yürütme gücü), yargı (yargı gücü). Aargau kantonunda aşağıdaki resmi merciler, şu görevleri üstlenir:

- Yasama: Meclis (Grosser Rat) (140 üye, her dört yılda bir halk oyuyla seçilir)
- Yürütme: Hükümet (Regierungsrat) (5 üye, her dört yılda bir halk oyuyla seçilir)
- Yargı: İlçe ve kanton düzeyinde çeşitli mahkemeler.

Aynı zamanda belediyeler de bir yasama gücüne (Belediye Meclisi ve Parlamento (Gemeindeversammlung, Parlament), bir yürütme gücüne (Belediye Konseyi veya Belediye Meclisi, Stadtrat, Gemeinderat) sahiptir. Federal düzeyde yasama erki iki meclisten oluşur: Ulusal Meclis ve kantonal Konsey (National- und Ständerat). Ulusal Hükümet (7 üye) Federal Konsey (Bundesrat) olarak adlandırılır. Ulusal düzeyde de çeşitli mahkemeler vardır. En yüksek organ olan Federal Mahkemeye kanton mahkemelerinin kararları temyiz edilebilir.

Demokratik Haklar

İsviçre vatandaşları seçme ve seçilme hakkına sahiptir. Halk; belediye, kanton ve federal düzeyde siyasi organları seçme hakkına sahip olup seçimde de aday olabilir. Ayrıca vatandaşlar belediye, kanton ve federal düzeyde politik konular üzerine referandum yoluyla karar verebilir (doğrudan demokrasi). Vatandaşlar halk inisiyatifi ile kendi taleplerini de oylamaya sunabilir. Aargau kantonunda yaşayan yabancıların seçme ve seçilme hakkı yoktur. Ancak, yabancılar politik taleplerini yetkililere dilekçelerle yöneltebilir.

Temel Haklar

İsviçre'de en yüksek temel hukuki ilkeler, İsviçre Federal Anayasası'nda (Bundesverfassung) yazılıdır. Federal Anayasanın önemli bir parçası olan temel haklar, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (EMRK) normlarına dayanır. Bu haklar, insani varoluşu (örneğin yaşam hakkı, acil durumlarda yardım hakkı) güvence altına alarak, bireyleri tek tek devlet gücüne ya da grupları çoğunluğa karşı korur. Bu haklar bireylerin köken, ırk, din, cinsiyet ya da cinsel yönelimlerinden dolayı ayrımcılığa uğramamasını güvence altına alır. Aargau kantonunda ırk ayrımcılığına maruz kalanlar ücretsiz olarak destek ve danışmanlık hizmeti alır. İsviçre'de din, ifade ve basın özgürlüğü vardır.

Daha fazla bilgi (linkler, adresler, broşürler, bilgi kılavuzları)

www.hola-aargau.ch/tr/aargau-kantonu/politik-sistem